

Läkemedelsberoende

Behöver du eller någon i din närhet
stöd och information?



Vem som helst kan utveckla ett läkemedelsberoende

Därmed inte sagt att alla gör det och risken är olika stor för olika personer. Vi kan alla drabbas av oro/ångest, sömnsvårigheter och smärta. Oftast är besvären hanterbara och övergående men ibland kan man behöva ta hjälp av läkemedel för att lindra. För att minska risken för att utveckla ett läkemedelsberoende är det viktigt att följa den ordination och information du fått angående din medicinering. Ändra aldrig dosen på eget initiativ. Ett läkemedelsberoende kanske blir tydligt först när du har använt läkemedlet en tid och försöker sluta.

Bensodiazepiner och bensodiazepinlika sömnmedel

är läkemedel som används vid kortvarig och tillfällig oro/ångest, sömnproblem eller i kramplösande syfte.

Opioider är morfin eller morfinliknande smärtstillande läkemedel som huvudsakligen används vid akut smärta under en begränsad tid.

Pregabalin är läkemedel som används vid långvarig svår ångest eller smärta.

Tecken på läkemedelsberoende kan vara att

- Du känner oro/ångest, smärta eller har sömnstörningar trots att du medicinerar
- Du känner dig fysiskt sämre eller sjuk om du inte tar dina mediciner
- Du behöver öka dosen för att uppnå samma effekt som när du började

Besvären kan ibland komma tillbaka eller förvärras trots pågående medicinering. Då kan själva läkemedlet ha bidragit till detta. En toleransutveckling kan ha skett och dina symtom kan vara abstinensbesvär.

Toleransutveckling

Toleransutveckling innebär att medicinen inte har samma effekt som den hade från början, dosen måste ökas för att bibehålla effekten. En toleransutveckling innebär inte att dosen är för låg, utan att medicinen inte fungerar väl. Toleransutveckling är en varningssignal och kan leda till kroppsligt och psykiskt beroende av din medicin.

Abstinensbesvär

Abstinensbesvär eller utsättningsymtom uppträder hos de allra flesta och kan kännas som en förstärkning av de ursprungliga besvären. Det kan ske vid minskning/utsättning men även vid oförändrad dos. Det kan kännas obehagligt men det är viktigt att komma ihåg att det är övergående. Hur det känns och hur länge besvären finns varierar från person till person. Ibland behövs stöd med en nedtrappning-/ utsättningsplan som också utifrån ditt behov kan innehålla psykologisk behandling och fysioterapi.

Tecken på läkemedelsabstinens kan vara

- Oro/ångest
- Depression/ nedstämdhet
- Koncentrationssvårigheter
- Minnesstörningar
- Irritabilitet, nedsatt stresstolerans
- Sömnstörningar
- Värk i muskler/muskelkramper
- Influensaliknande värk
- Illamående, kräkningar
- Diarréer, buksmärta
- Viktnedgång

Viktigt att tänka på

- Användande av beroendeframkallande läkemedel kan ge upphov till nedsatt reaktionsförmåga, försämrat minne, balanssvårigheter med ökad risk att falla, minskad sexuell lust/förmåga och nedsatt fertilitet.
- Många beroendeframkallande läkemedel ska inte kombineras med alkohol.
- Dina läkemedel är alltid personliga.
- På kort sikt kan det kännas svårt att sluta med beroendeframkallande läkemedel, men på lång sikt lönar det sig.
- Känner du igen något av det du läst, har frågor eller vill veta mer, vänd dig till din förskrivande läkare eller någon annan kontakt på din vårdcentral.

Version 2.0

VGR6533 Grafisk form & produktion: Regiontryckeriet Göteborg - uppdaterat 26 nov 2024